

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 44C/93/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314207031
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Vaverčáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2014:1314207031.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava III, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. Marcel Vasilišín LLM, bytom Trnavská 3, Bratislava, štátny občan SR, proti odporcovi: LESY Slovenskej republiky, š.p., so sídlom Nám. SNP 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, o uloženie povinnosti požiadať o posúdenie vplyvov výrubu na integritu chráneného biotopu a zdržať sa zásahov do neho bez schválenia z dôvodov podľa práva EU, takto

rozhodol:

Súd konanie **z a s t a v u j e**.

Po právoplatnosti tohto uznesenia bude vec **p o s t ú p e n á** Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, námestie Ľ. Štúra, 812 35 Bratislava, IČO: 42 181 810, na ďalšie konanie.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

U p r a v u j e s a Daňový úrad Bratislava na vrátenie súdneho poplatku za návrh navrhovateľovi vo výške 99,50 Eur, do 30 dní odo dňa doručenia právoplatného uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 19.03.2014 doručeným na súd dňa 25.03.2014, v znení doplnenia zo dňa 06.06.2014 (doručený súdu 11.06.2014) sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť:

1. požiadať Ministerstvo životného prostredia SR o posúdenie vplyvov výrubu stromov plánovaného do konca platnosti plánu starostlivosti o lesy pre oblasť neviestka Kobyla schváleného 12. 7. 2006 na obdobie 2006 až 2015 v znení neskorších zmien na integritu osobitne chráneného územia európskeho významu Devínska Kobyla podľa smernice Rady č. 92/43/ EHS v rozsahu podľa smernice európskeho parlamentu a Rady č. 2001/42/ ES tak, aby pri posudzovaní bola zabezpečená aj účasť verejnosti podľa smernice európskeho parlamentu a rady číslo 2003/35/ ES,
2. zdržať sa výrubu stromov plánovaného do konca platnosti plánu starostlivosti o lesy pre ÚEV Devínska Kobyla schváleného 12. 7. 2006 na obdobie 2006 až 2015 v znení neskorších zmien a to až do konečného schválenia výrubu plánovaného do konca platnosti tohto plánu starostlivosti o les v procese posúdenia vplyvov podľa výroku č. 1.

Návrh odôvodnil tým, že konanie o nariadení predbežného opatrenia vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 11 C 69/2014 bolo uznesením zo dňa 28. 2. 2014 nariadené predbežné opatrenie, ktorým súd uložil odporcovi zdržať sa do rozhodnutia vo veci samej výrubu stromov v osobitnom chránenom území európskeho významu Devínska Kobyla. Skutkový stav spočíva v tom, že: - odporca na Devínskej Kobyle ako osobitne chránenom území európskeho významu (ďalej len ÚEV) podľa smernice Rady č. 92/43 EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len smernica) zrealizovalo výrub porastu 90 až 110 ročného lesa v takom rozsahu, ktorý je integrálnym zásahom, ktorým masívne ovplyvnil stav porastu a zásadne zmenil charakter lokality,

- zvýšenie ťažby bolo povolené príslušným orgánom dňa 22. 1. 2014 z dôvodu " žiaduceho prirodzeného zmladenia pri obnove lesa ", ale nebolo posudzované podľa z smernice, lebo sa k nemu vyjadroval podľa vnútroštátneho zákona bez zohľadnenia osobitosti posudzovania plánovaného zásahu podľa smernice len Okresný úrad Bratislava listom zo dňa 6.11. 2013, pričom Devínska Kobyla bola vyhlásená za chránené územie komisiou až 7. 11. 2013

Odporca má v úmysle pokračovať v ťažbe vo zvýšenom rozsahu v lokalite, v ktorej v tesnej blízkosti navrhovateľ býva.

Navrhovateľ má za to, že smernica má na odporcu priamy účinok, lebo je štátnym podnikom a má postavenie štátu, pretože vznikol na základe aktu verejnej moci a pod jej kontrolou, je poverený službami verejného záujmu s dispozíciou väčšími právomocami než aplikovanými vo vzťahoch medzi súkromnoprávnymi subjektmi. Judikatúra ESD potvrdila právo jednotlivca domáhať sa na vnútroštátnom súde splnenia povinností uloženej smernicou, aby záväznosť smernice nebola oslabená, ak bude jednotlivcom bránené opierať sa o tento akt pred ich národnými súdmi. Ochranné opatrenia podľa článku 6 (2) až (4) smernice sa vyžadujú len pre lokality, ktoré sú už uvedené na zozname lokalít už vybraných za ÚEV. Primerané ochranné opatrenia uplatnené v chránených lokalitách vyžadujú, aby členské štáty nepovolili zásahy, ktoré znamenajú riziko vážneho ohrozenia ekologických charakteristík týchto lokalít. Posúdeniu zachovania a predídania zhoršeniu ekologických charakteristík chránenej lokality teda výrub na Devínskej Kobyle evidentne podrobený nebol, hoci podľa smernice byť mal.

Od podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa navrhovateľ snažil získať informácie o skutočnom rozsahu ťažby v ÚEV Devínska Kobyla podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, ale na jeho žiadosť odpovedané napriek uplynutiu zákonnej lehoty doteraz nebolo. Navrhovateľ pritom upozornil na porušovanie práva EU aj odporcu, lebo ťažba v dielcoch 1277 a 1232 evidentne znamenala zničenie asi 80 % zdravého chráneného porastu. Odporca na to dňa 21. 2. 2014 uviedol, že o porušovaní práva EU nemá vedomosť a informácia o znížení 80 % zdravého porastu chráneného kyslomylného bukového lesa vo veku minimálne 90 až 110 rokov v dielcoch 1277 a 1232 nie je korektná, pretože chránený nie dielec, ktorý len predstavuje jednotku priestorového rozloženia lesa na účely hospodárskej úpravy lesov, ale biotop, a preto pre získanie objektívneho pravdiviejšieho pohľadu o rozsahu zásahu do biotopu je lepšie ako základňu pre výpočet percentuálneho podielu ťažby brať do úvahy celkovú výmeru chráneného biotopu.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, ale listom zo dňa 3. 3. 2014 potvrdila, že zmapovanie chránených biotopov na Devínskej Kobyle nedostupné a má byť spracované až 15. 4. 2014. Z uvedeného podľa navrhovateľa vyplýva, že až po zmapovaní biotopov v ÚEV Devínska Kobyla bude reálne možné posúdiť ako odporcom plánovaný výrub skutočne zasahuje do chráneného biotopu a že skutočnosti takému posúdeniu doteraz podrobený byť vôbec nemohol.

Zo spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 11 C 69/2002 (účastníkov JUDr. Marcel Vasilišin LLM c/a LESY Slovenskej republiky, š.p. o vydanie predbežného opatrenia) súd zistil, že vo veci vydaného predbežného opatrenia (na ktoré poukazoval navrhovateľ v tomto konaní) na základe odvolania odporcu odvolací súd uznesením č. k. 8 Co 290/2014 - 124 zo dňa 18. 6. 2014 uznesenie súdu 1. stupňa zo dňa 28. 2. 2014 č. k. 11 C 69/2014 - 48 zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení okrem iného uviedol že dospel k záveru, že uvedená právna úprava upravuje spoločenské vzťahy v oblasti verejného (správneho) práva, a teda aj ochrana biotopov, ktorá je súčasťou ochrany prírody a krajiny, jednoznačne patrí do oblasti správneho práva, keď v súvislosti s touto ochranou nevznikajú súkromnoprávne vzťahy, ale verejnoprávne, patriace do oblasti správneho práva.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p., v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 2 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej správy vo veciach územnej správy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými

právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Podľa § 7 ods. 3 O.s.p. iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi veci po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Právomoc súdu je zákonom stanovený okruh záležitostí (prevažne súkromnoprávneho charakteru) vyplývajúcich z právnych vzťahov, ktoré súdy zákonom stanoveným postupom prejednávajú a rozhodujú. Civilná právomoc je procesnou podmienkou (podmienka konania), ktorej nedostatok predstavuje neodstrániteľnú vadu konania. Právomoc je stanovená zákonom, pričom okrem súkromnoprávných sporov súdy prejednávajú aj okruh iných právnych vecí, na ktoré však treba vždy osobitné zákonné splnomocnenie, ktoré súd oprávňuje, aby o v tejto veci rozhodol. Súdy neprejednávajú a nerozhodujú právne veci vyplývajúce z verejnoprávných vzťahov s výnimkou prípadov, ak zákon výslovne zveruje takéto právne veci do právomoci civilného súdu.

Vzhľadom na obsah podaného návrhu a najmä petitu súd konštatuje, že sa nejedná o občianskoprávnu vec v zmysle § 7 ods. 1, resp. ods.3 O.s.p..

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a) zák. č.24/2006 Z.z. O posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov platnom znení tento zákon upravuje postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie 1.strategických dokumentov počas ich prípravy a pred ich schválením, 2. navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov je aj strategický dokument vrátane jeho zmeny, ktorý podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny má samostatne alebo v kombinácii s iným dokumentom alebo činnosťou pravdepodobne významný vplyv na územie patriace do európskej sústavy zranených území, navrhované chránené vtáčie územie alebo územia európskeho významu (ďalej len územne sústavy chránených území).

Podľa ustanovenia § 18 ods. 4 citovaného zákona predmetom povinného posudzovania vplyvov je okrem zmeny navrhovanej činnosti uvedenej v odseku 2 každá zmena navrhovanej činnosti uvedenej v prílohe číslo 8 v časti A, ak príslušný orgán vydá vyjadrenie, že taká zmena môže mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

Podľa odseku 10 citovaného ustanovenia ministerstvo v konaní podľa § 20 a určí, či posudzovaniu vplyvov podlieha aj navrhovaná činnosť alebo jej zmena neuvedená v prílohe číslo 8.

Podľa odseku 11 citovaného ustanovenia ministerstvo v konaní podľa § 20 určí, či posudzovaniu vplyvov podlieha aj navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktoré neobsahuje prahové hodnoty uvedené v prílohe číslo 8.

Podľa odseku 12 citovaného ustanovenia predmetom posudzovania vplyvov sú aj navrhované činnosti vrátane ich zmien, na ktoré podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny pravdepodobne môžu mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou alebo dokumentom významný vplyv na území sústavy chránených území.

Podľa § 20 ods. 1 písm. f) ministerstvo začne konanie podľa § 18 ods. 10 a 11 na základe odôvodneného písomného podnetu navrhovateľa.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia ministerstvo môže začať konanie podľa § 18 ods. 10 a 11 aj z vlastného podnetu, pričom prihliada na podnety verejnosti, dotknutej obce a dotknutého orgánu.

Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia ministerstvo môže vyžiadať od navrhovateľa doplňujúce informácie na objasnenie požiadaviek podnetu, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa tohto zákona.

Podľa odseku 6 citovaného ustanovenia o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa tohto zákona, rozhodne ministerstvo.

Podľa § 54 ods. 1 citovaného zákona ministerstvo je ústredný orgán štátnej správy v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Podľa odseku 2 písmeno g) citovaného ustanovenia, ministerstvo vo veciach posudzovania vplyvov na životné prostredie rozhoduje na základe podnetu podľa § 18 ods. 10 a 11 a § 20 o posudzovaní činností neuvedených prílohe číslo 8.

Vzhľadom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že neexistuje hmotnoprávny predpis (tak ako to ustanovuje § 7 ods. 3 O.s.p.), na základe ktorého by súd mal právomoc (t.j. neexistuje osobitné zákonné splnomocnenie) uložiť odporcovi navrhovateľom žiadanú povinnosť (dať si posúdiť vplyv výrubu stromov na integritu osobitne chráneného územia európskeho významu). Ako však vyplýva z citovaných zákonných ustanovení takúto právomoc má Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ktorému citovaný zákon dáva oprávnenie rozhodnúť na základe podnetu navrhovateľa (t.j. podaného návrhu, ktorým sa obrátil na súd), či činnosť, ktorú uskutočňuje odporca v predmetnom chránenom území európskeho významu bude podliehať posudzovaniu podľa citovaného zákona a následne toto posúdenie vykonať. V rámci správneho konania bude potrebné rozhodnúť aj o druhom návrhu navrhovateľa (zdržania sa výrubu stromov plánovaného do konca platnosti plánu starostlivosti o lesy pre ÚEV Devínska Kobyla schváleného 12. 7. 2006 na obdobie 2006 až 2015 až do konečného schválenia výrubu plánovaného do konca platnosti tohto plánu starostlivosti o les v procese posúdenia vplyvov výrubu stromov na integritu osobitne chráneného územia európskeho významu).

V tomto smere súd má za to, že pri posudzovaní vplyvu výrubu stromov na integritu osobitne chráneného územia európskeho významu nejde o vzťah občianskoprávny, ale ide o vzťah verejnoprávny (t.j. postavenie subjektov tohto právneho vzťahu nie je rovnocenné), keď charakteristickým znakom občianskoprávných vzťahov je predovšetkým rovnocenné postavenie. Súd má za to, že oblasť posudzovania vplyvov na životné prostredie je v kompetencii Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktoré je orgánom kompetentným rozhodnúť o podnete navrhovateľa v zmysle citovaného zákona. V zmysle citovaných zákonných ustanovení ministerstvo posúdi predmetný podnet navrhovateľa z hľadiska, či posudzovaniu vplyvov podlieha aj činnosť odporcu alebo jej zmena (ako ju opísal v návrhu navrhovateľ) a podľa výsledku rozhodne (§ 20 ods. 6 zák. č. 24/2006 Z.z.).

Z uvedených dôvodov pre nedostatok právomoci súd konanie v zmysle § 104 ods. 1 O.s.p. zastavil a vec postúpil Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Príslušný orgán, „do ktorého právomoci vec patrí“ je určený citovaným zákonom č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a spadá do oblasti aplikácie práva týmto ministerstvom, ktoré má rozhodnúť o obsahu návrhu.

O náhrade trov súdneho konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., keď navrhovateľ procesne zavinil, že konanie bolo zastavené, keďže nepreukázal podanie návrhu ako dôvodného a konanie bolo zastavené pre nedostatok právomoci súdu konať, pričom odporcovi v čase rozhodovania žiadne trovy nevznikli.

O vrátení súdneho poplatku za návrh súd rozhodol podľa § 11 ods. 1 a ods. 4 prvá veta, ods. 6 Zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, podľa bydliska navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresnom súde Bratislava III do 15 dní od doručenia tohto rozsudku písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.